

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

TILSYNSRAPPORT

Skolebasert vurdering

Vest-Agder fylkeskommune - Kvadraturen skolesenter

Sendes til:
Vest-Agder fylkeskommune
ved fylkesrådmann Tine Sundtoft

Vår referanse: 2016/2041
KONTAKTPERSON I FYLKESKOMMUNEN:
Marianne Lorentzen

FYLKESMANNENS TILSYNSGRUPPE:
Kari Skogen
Maiken Messel, tilsynsleder

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	3
1. Innledning	4
2. Om tilsynet med Vest-Agder fylkeskommune – Kvadraturen skolesenter	4
2.1 Fylkesmannen fører tilsyn med offentlige skoler	4
2.2 Tema for tilsynet	4
2.3 Om gjennomføringen av tilsynet	5
3. Skolebasert vurdering	5
3.1 Rettslig krav	5
3.2. Fylkesmannens undersøkelser	7
3.3 Fylkesmannens vurderinger	8
3.4 Fylkesmannens konklusjon.....	8
4. Tilsynsrapporten er endelig	8
Vedlegg: Dokumentasjonsgrunnlaget	9

Sammendrag

Det overordnede formålet med tilsynet er å bidra til at alle elever får et godt utbytte av opplæringen.

Tilsynet skal bidra til at kommunen som skoleeier sørger for at skolen ved skolebasert vurdering

- velger tema basert på en bred og samlet vurdering av om elevene når målene i læreplanverket
- vurderer ulike endringer som kan bidra til økt måloppnåelse og følger opp disse
- sikrer en bred medvirkning i gjennomføringen
- gjennomfører vurderingen jevnlig

Hovedpunkter i tilsynet vil være:

- Om skolen jevnlig vurderer i hvilken grad egen virksomhet medvirker til at elevene får utbytte av opplæringen og når målene i Læreplanverket for Kunnskapsløftet.
- Vurdering av egen virksomhet betyr at skolen skal vurdere organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen.

- Gjennomføring

Fylkesmannen baserer sine vurderinger på innsendte egenvurderinger med vedlegg i RefLex og på intervjuer jf. vedlegg.

- Avdekkede brudd på regelverket

Tilsynet har ikke avdekket brudd på regelverket.

Vi har konkludert med at skolen kontinuerlig jobber med å forbedre sin organisering, tilrettelegging eller gjennomføring av opplæringen for å øke elevenes måloppnåelse, og at dette gjøres med utgangspunkt i et bredt innhentet vurderingsgrunnlag.

- Status på rapporten og veien videre

Rapporten er endelig. Dersom det avdekkes faktafeil i våre beskrivelser, kan dette fortsatt rettes. Det må meldes fra innen 23.05.16.

1. Innledning

Fylkesmannen åpnet 22.02.16 tilsyn med skolebasert vurdering i Vest-Agder fylkeskommune. Undersøkelsene har vært på skolenivå ved Kvadraturen skolesenter.

Felles nasjonalt tilsyn 2014-17 handler om skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen og består av tre områder for tilsyn: Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen, forvaltningskompetanse og skolebasert vurdering (som denne tilsynsrapporten omhandler). Utdanningsdirektoratet har utarbeidet veiledningsmaterieill¹ knyttet til tilsynet, og Fylkesmannen har gjennomført informasjons- og veiledningssamlinger.

Det er kommunen som har det overordnede ansvaret for at kravene i opplæringsloven blir overholdt, jf. opplæringsloven § 13-10 første ledd. Kommunen er derfor adressat for denne foreløpige tilsynsrapporten.

Tilsynet har avdekket brudd på regelverket. Denne foreløpige tilsynsrapporten gir et forhåndsvarsel om at Fylkesmannen kan vedta å pålegge kommunen retting av bruddet på regelverket, jf. forvaltningsloven § 16. I den endelige tilsynsrapporten får Vest-Agder fylkeskommune rimelig frist til å rette bruddet på regelverket før vi eventuelt vedtar pålegg om retting.

Vest-Agder fylkeskommune har rett til å kommentere på den foreløpige tilsynsrapporten jf. forvaltningsloven § 16. Frist for tilbakemelding er [dato]. Etter utløp av fristen for

2. Om tilsynet med Vest-Agder fylkeskommune – Kvadraturen skolesenter

2.1 Fylkesmannen fører tilsyn med offentlige skoler

Fylkesmannen fører tilsyn med offentlige skoler jf. opplæringsloven § 14-1 første ledd, jf. kommuneloven kap. 10 A. Fylkesmannens tilsyn på opplæringsområdet er lovligheitsilsyn jf. kommuneloven § 60 b. Fylkesmannens tilsyn med offentlige skoler er myndighetsutøvelse og skjer i samsvar med forvaltningsrettens regler for dette.

I de tilfeller Fylkesmannen konkluderer med at et rettslig krav ikke er oppfylt, betegnes dette som brudd på regelverket, uavhengig av om det er opplæringsloven eller forskrifter fastsatt i medhold av denne som er brutt.

2.2 Tema for tilsynet

Temaet for tilsynet er skolebasert vurdering. Skolebasert vurdering er skolens jevnlige vurdering av i hvilken grad egen virksomhet medvirker til å nå målene i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Vurdering av egen virksomhet betyr at skolen skal vurdere organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen.

I tilsynet vurderer vi om Kvadraturen skolesenter gjennomfører skolebasert vurdering i samsvar med forutsetningen.

Elevvurdering, skolebasert vurdering og nasjonal vurdering skal ses i sammenheng. De ulike formene for vurdering skal samlet sett utfylle hverandre og medvirke til at den enkelte eleven blir motivert til å ta i bruk sine evner og anlegg, og at de nasjonale

¹ <http://www.udir.no/Regelverk/regelverk/tilsyn/>

målene for opplæringen styrer arbeidet i skolen (Stortingsmelding 47 1995-1996). Det overordnede formålet med tilsynet er at skolebasert vurdering på denne måten medvirker til at elevene får et godt utbytte av opplæringen.

Tilsynet skal bidra til at kommunen som skoleeier sørger for at skolen ved skolebasert vurdering

- velger tema basert på en bred og samlet vurdering av om elevene når målene i læreplanverket
- vurderer ulike endringer som kan bidra til økt måloppnåelse og følger opp disse
- sikrer en bred medvirkning i gjennomføringen
- gjennomfører vurderingen jevnlig

Manglende eller mangelfull gjennomføring av skolebasert vurdering kan føre til at skolen ikke forbedrer sin organisering, tilrettelegging eller gjennomføring av opplæringen for å øke elevenes måloppnåelse. Elevene får dermed ikke det utbyttet av opplæringen som de ellers kunne fått.

2.3 Om gjennomføringen av tilsynet

Tilsyn med Vest-Agder fylkeskommune ble åpnet gjennom brev 22.02.16 Fylkesmannen har krevd at kommunen legger frem dokumentasjon, jf. kommuneloven § 60 c.

Fylkesmannens vurderinger og konklusjoner er basert på skriftlig dokumentasjon og opplysninger fra intervju, se vedlegg.

3. Skolebasert vurdering

3.1 Rettslig krav

Nedenfor har vi oppgitt og utdypet de rettslige kravene for tilsynet med skolebasert vurdering. Alle de rettslige kravene bygger på forskrift til opplæringsloven § 2-1.

Skolen skal velge tema for den skolebaserte vurderingen basert på en bred og samlet vurdering av om elevene når målene i læreplanverket (LK06).

Skolen skal jevnlig vurdere i hvilken grad organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringen bidrar til å nå målene i Læreplanverket for Kunnskapsløftet (LK06), jf. forskrift til opplæringsloven § 2-1. I vurderingen må derfor skolen sammenholde resultatet av opplæringen med de mål og prinsipper som er formulert i læreplanverket. Denne vurderingen skal alltid, direkte eller indirekte, sikte mot å fremme elevenes utvikling og utbytte av læringen.

Som første del av å gjennomføre en skolebasert vurdering må skolen etablere et kunnskapsgrunnlag som reflekterer bredden av mål i læreplanverket.

Kunnskapsgrunnlaget må bygge på kilder som gir resultater fra faglige mål, og fra mål som omfatter elevenes trivsel og utvikling på andre områder enn de faglige. I tillegg til egne kilder har skolene tilgang til flere nasjonale kilder i Skoleporten, for eksempel Elevundersøkelsen.

Når skolen har fått et bredt kunnskapsgrunnlag, må de bruke dette til å foreta en samlet vurdering av i hvilken grad elevene når målene for opplæringen på ulike områder. Dette skal gi skolen et grunnlag til å reflektere og analysere helhetlig i hvor stor grad skolens elever har nådd målene i læreplanverket.

Basert på denne refleksjonen må skolen velge tema for den skolebaserte vurderingen. Skolen skal se på områder hvor skolen vurderer at endringer i skolens organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringen kan fremme elevenes utvikling og utbytte av opplæringen. Det vil si endringer som kan øke elevenes måloppnåelse. Valg av tema må over tid ivareta bredden av mål for opplæringen.

Skolen skal vurdere om endringer i organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen kan bidra til økt måloppnåelse hos elevene i det valgte temaet.

Den skolebaserte vurderingen skal identifisere hvilke endringer som best kan øke måloppnåelsen for elevene innenfor det skolen har valgt å se på i vurderingen. Måloppnåelsen sikter her til alle målene i læreplanverket som inngår i det valgte temaet, og ikke bare faglige mål.

I kravet ligger det at skolen må vurdere endringer innenfor ulike rammebetingelser for opplæringen, og i utgangspunktet ikke bare velge å se på én type tiltak. Endringer skolen kan vurdere, er nye tiltak som for eksempel oppstart av et utviklingsarbeid. Skolen kan også vurdere om videreføring av det som skolen allerede gjør, er det beste. Skolen må vurdere endringene for skolen som helhet på systemnivå, selv om eventuelt konsekvensene av endringene i noen tilfeller primært vil vise seg for enkelte klasser eller for enkelte fag.

Skolen skal følge opp de endringer som de eventuelt kom frem til i den skolebaserte vurderingen.

Hensikten med den skolebaserte vurderingen er å sørge for at skolen lærer og utvikler seg slik at elevene i enda større grad kan nå bredden av mål i læreplanverket. Når skolen gjennom vurderingen avdekker forbedringsområder, må skolen derfor følge opp dette videre. Endringene kan både være at skolen iverksetter nye enkelttiltak, eller at de starter et utviklingsarbeid. Skolen kan også komme frem til at de kun vil opprettholde og eventuelt forsterke det de allerede gjør. I noen tilfeller kan foreslåtte endringer eller tiltak være slik at det er nødvendig med en dialog med skoleeier før tiltakene eventuelt iverksettes.

Skolen skal ha en bred og representativ medvirkning i arbeidet med skolebasert vurdering.

I ordet «skolebasert» ligger det at vurderingen må involvere alle berørte parter på skolen i både analysen og i arbeidet med endringer og tiltak på bakgrunn av analysen. Gjennom vurderingen blir personalet bevisstgjort på sammenhengen mellom hvordan opplæringen gjennomføres, og i hvilken grad elevene når målene. Lærerne vil også være sentrale i å gjennomføre de fleste endringstiltakene. Å involvere lærerne er derfor viktig for at eventuelle tiltak skal lykkes. Skolen vurderer for øvrig hvem som skal delta ut fra temaene som berøres. Å involvere elevene vil være aktuelt i mange tema.

Skolen skal gjennomføre skolebasert vurdering jevnlig.

Den skolebaserte vurderingen må utføres i samsvar med forutsetningen, jf. de foregående kravene til gjennomføringen av vurderingen. Skolen må gjennomføre slik skolebasert vurdering jevnlig, jf. forskrift til opplæringsloven § 2-1. I utgangspunktet bør vurderingen gjennomføres årlig, men det må anvendes skjønn hvor tidsbruk vurderes opp mot det forsvarlige.

3.2. Fylkesmannens undersøkelser

Fylkesmannens undersøkelser er gjort gjennom skoleledelsens svar i RefLex, i intervju med skoleledelsen og med noen av lærerne.

Dokumentasjonen og intervjuene viser at Kvadraturen skolesenter legger den systematiske vurderingen av sin virksomhet inn i et *årshjul* og følger opp dette. Som et ledd i dette har de *årsplan* og skolen har årlig driftsutviklingssamtale med fylkesutdanningssjefen. Videre følges dette opp med *planleggingsdag* om satsingen og evaluering av denne valgte satsingen.

Fylkesutdanningssjefen presenterer data som skolen forbereder seg på i forkant av driftsutviklingssamtalen. I denne samtalen presenterer skolen planer for videre oppfølging av tiltak i samsvar med funnene i kartleggingene og det inngås en årskontrakt for kommende skoleår. Det velges tre hovedsatsingsområder og handlingsplaner for disse. Dette har skolen jobbet fram i forkant.

Fylkeskommunens overordnede mål er økt gjennomføring i videregående opplæring. Dataene som presenteres for skolen og representerer kunnskapsgrunnlaget for skolens vurderinger er

- Andel elever som har fullført og bestått samlet på skolen og fordelt på de ulike utdanningsprogrammene forrige skoleår
- Status på de elevene som ikke har fullført og bestått
- Antall elever med ikke bestått eller ikke karakter i de ulike fagene
- Inntakspoeng til skolen og fordelt på utdanningsprogrammene
- Gjennomsnittskarakter i fellesfagene på skolen sammenlignet med fylket og nasjonalt
- Resultater fra elevundersøkelsen om psykososialt miljø og trivsel/motivasjon
- Resultater fra elevundersøkelsen om tilpasset opplæring

Skoleeier gir skolen utfordringer ved å presentere problemstillinger knyttet til de framlagte dataene. Det gis også forslag til tema for å involvere elevrådet ved skolen. Deretter jobber skolen med dette og det inngås en årskontrakt for kommende skoleår mellom rektor og fylkesutdanningssjefen.

På årlig planleggingsdag i januar presenterer skolens ledelse nevnte data for personalet, samt hvilke tre satsingsområder skolen skal følge nærmere opp med tiltak. Resultatene fra elevundersøkelsen gjennomgås med detaljer og fargekoder på alle indikatorene.

Utviklingsområdene for inneværende skoleår er tilpasset opplæring, fagsamarbeid og elevmedvirkning. Hensikten er beskrevet og det er satt mål for ønsket praksis hvert av disse i årskontrakten. I denne er det også beskrevet hvilke tiltak skoleeier vil følge opp med overfor skolen i form av f.eks. kompetansehevingstiltak og tettere oppfølging av elever med ikke bestått.

Elevenes måloppnåelse og vurdering av satsingsområder er oppe som faste tema på avdelings- fag og teammøter. Vurderingen starter i ledergruppen, ifølge lederne med utgangspunkt i innspill fra lærerne i avdelingsmøtene. Intervjuene med lærerne kan tyde på at de ikke er helt klar over sin rolle som de som kommer med innspill til den skolebaserte vurderingen. Videre drøftes årskontrakten også med de tillitsvalgte.

3.3 Fylkesmannens vurderinger

Som beskrivelsen over viser, har skolen en systematisk oppfølging av de relevante punktene når det gjelder elevenes resultater, trivsel og gjennomføring, dvs. deres oppnåelse av målene i læreplanverket. De baserer dette på et bredt kunnskapsgrunnlag. Vurderingene skal inneholde betraktninger om mulige endringer av tilrettelegging, organisering og gjennomføring av undervisningen.

Vi forutsetter og legger til grunn at dette naturlig skjer på de mange møtepunktene og i den gjennomførte planleggingen. Arbeidet pågår jevnlig. Vi ser at skolen har tradisjon for systematikk, kanskje nettopp fordi den er så stor. Vi vurderer at strukturen er ryddig med at hver av avdelingslederne er delegert betydelige oppgaver fra rektor og at lederteamet ser ut til å samarbeide tett.

Vi er likevel i tvil om hvor mye den enkelte lærer er involvert i den første fase i den skolebaserte vurderingen, da dette i stor grad er styrt av skoleeier og skolens ledelse. I det videre arbeidet med skolens egenrevisning, ser vi at det er bred representasjon. Elever kan tas med i skolebasert vurdering, og her ser vi at elevrådet i noen grad tas med.

3.4 Fylkesmannens konklusjon

Fylkesmannen legger til grunn at skolen har en jevnlig oppfølging og egenrevisning, og at skoleeier både initierer og følger tett opp. Skolens ledelse tar slik vi ser det grep internt for å utvikle seg videre og forbedre opplæringen, bl.a. kan nevnes kollegavurdering og mentoropplegg for nye kolleger. Det gjøres vurderinger ut fra et bredt data-/kunnskapsgrunnlag som omfatter både elevundersøkelsen, karakterdata og gjennomføringsdata. Oppfølgingen skjer ved å følge endringer og utvikling.

Vi mener likevel at skolen har et forbedringspotensial for å involvere personale og elever i enda større grad enn nå, samt å bevisstgjøre dem på hva skolebasert vurdering er og hvordan de alle kan og bør bidra.

4. Tilsynsrapporten er endelig

Fylkesmannen har ikke konstatert brudd på regelverket. Våre konklusjoner er endelige og vi sender derfor ut endelig tilsynsrapport.

Fylkeskommunen har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Maiken Messel
tilsynsleder
[sign]

Vedlegg: Dokumentasjonsgrunnlaget

Følgende dokumenter inngår i dokumentasjonsgrunnlaget for tilsynet:

- Årshjul for kvalitetsvurdering § 13-10
- Årsplan skoleåret (aktiviteter)
- Kvadraturen program DU samtalen (driftsutvikling) Dagsbesøk av utd.sjefen.
- Årskontrakt 2015-16
- Planleggingsdag 20. januar 2015
- Planleggingsdag 20.1.2016 (Elevundersøkelsen var tema i 2015 og 2016.)
- Kvadraturen driftsutviklingssamtalen forberedelsesmateriell fra skoleeier.
- Fylkeskommunens overordnede mål er økt gjennomføring. Hva gjør skolen og hvordan går det?
- Referat fra møte 15.04.13
- Referat fra 2015-06-11 Samarbeidsmøtet

Det ble gjennomført stedlig tilsyn 02.05.16

Det ble avholdt intervjuer med:

- Skolens ledelse - 9 personer
- Lærere fra Vg1